

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému **E. H.** pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 26. septembra 2013 o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 4. októbra 2012 sp. zn. 6 To 37/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 2. februára 2012 sp. zn. 30 T 50/2009 bol obvinený E. H. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby Krajského prokurátora v Trnave z 23. júna 2009 č. Kv 16/2009 pre skutok právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

v presne nezistenom období a mieste si za účelom predaja ďalším osobám zadovážil guľičku zabalenú v alobale vloženú v mikroténovom sáčku s obsahom práškoveho materiálu s hmotnosťou 4.122 mg, ktorú prechovával u seba až do dňa 05.03.2009, kedy bol v čase o 19.00 hod. v Trnave na ul. J. Bottu pred hotelom Nukleon kontrolovaný príslušníkmi PZ,

kde obvinený E. H. počas kontroly predmetnú guľičku vytiahol z pravého vrečka svojej bundy a pustil na zem, pričom pri následnej obhliadke miesta činu bol tento predmet príslušníkmi polície zaistený a následnou kriminalistickou expertízou Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave bolo zistené, že obsahom predmetnej guľičky zabalenej v alobale je heroín s prímiesou kofeínu a paracetamolu s hmotnosťou 4.122 mg o koncentrácii účinnej látky 28,5% hmotnostných diacetylmorfínu, obsahujúce 1.175 mg absolútneho diacetylmorfínu, čo zodpovedá 59 až 118 obvykle jednorazovým dávkam omamnej látky v hodnote najmenej 587,64 €, pričom heroín je v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do I. skupiny omamných látok s tým, že daného konania sa obvinený E. H. dopustil i napriek tomu, že bol za takýto čin odsúdený už v minulosti rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T 121/2005 z 2. marca 2006, právoplatným 15. februára 2007,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný.

Proti tomuto oslobodzujúcemu rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie krajský prokurátor do výroku o vine v neprospech obvineného. V písomných dôvodoch svojho odvolania (č.l. 597–600) uviedol, že dôkazy proti obvinenému boli získané zákonným spôsobom, a preto navrhol napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušiť vo výroku o vine a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na podklade včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Trnave, ktorý uznesením zo 4. októbra 2012 sp. zn. 6 To 37/2012 podľa § 319 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora zamietol. Uznesenie krajského súdu bolo doručené Krajskej prokuratúre v Trnave 4. decembra 2012.

Dňa 25. júna 2013 bolo Okresnému súdu Trnava (ďalej len okresný súd) doručené dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (č.l. 628-636), ktoré podal na podnet generálneho prokurátora v neprospech obvineného E. H.. Dovolanie bolo podané podľa § 369 ods. 1 Tr. por. z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 4. októbra 2012 sp. zn. 6 To 37/2012, ktorému vytýkal porušenie zákona v ustanovení § 119 ods. 2 Tr. por. v prospech obvineného.

Úvodom svojho mimoriadneho opravného prostriedku minister spravodlivosti zrekapituloval priebeh doterajšieho dokazovania a následne vytýkal krajskému súdu, že neuznal dôkaz vykonaný podľa zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, čím porušil ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. por., ktoré porušenie napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Tr. por., pretože pri zisťovaní skutkového stavu boli závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci. Poukazoval na jednotlivé ustanovenia vyššie citovaného zákona o Policajnom zbore, pričom považoval postup polície v prípade obvineného za zákonný. V tejto súvislosti poukazoval i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. augusta 2011 sp. zn. 1 Tdo 61/2011. Záverom mimoriadneho opravného prostriedku navrhol, aby najvyšší súd vyslovil podľa § 386 ods. 1 Tr. por., že napadnutým uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 119 ods. 2 Tr. por. v prospech obvineného a podľa § 386 ods. 2 Tr. por., zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a zrušiť aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Napokon podľa § 388 ods. 1 Tr. por. navrhol prikázať krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu v lehote, ktorú im určil, vyjadriť. Uvedenú možnosť využil generálny prokurátor i obvinený.

Generálny prokurátor vo svojom vyjadrení (č.l. 640) uviedol, že sa plne stotožňuje s dovolaním a považuje ho za dôvodné.

Obvinený E. H. vo svojom vyjadrení (č.l. 643-646) prostredníctvom obhajcu uviedol, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je správne. Postup príslušníkov policajného zboru bol v danom prípade v rozpore s ustanovením § 119 ods. 2 Tr. por., dôkazy boli získané nezákonným spôsobom. V záujme úplnosti poukázal na skutočnosť, že podnet generálneho prokurátora je v rozpore so stanoviskom trestného odboru generálnej prokuratúry k prípadu Marcela P. V závere svojho vyjadrenia navrhol dovolanie ministra spravodlivosti podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť.

Spisový materiál okresného súdu sp. zn. 30 T 50/2009 spolu s dovolaním ministra spravodlivosti bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený na rozhodnutie 6. septembra 2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie ministra spravodlivosti, ako aj predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 Tr. por.). Zároveň však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktno obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Minister spravodlivosti v dovolaní uplatnil dôvod dovolania uvedený v ustanovení § 371 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého dovolanie môže podať proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov

v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Úlohou dovolacieho súdu je preto vyriešiť otázku, či v danom prípade postup polície podľa ustanovení zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov bol správny, alebo mali postupovať podľa ustanovení Trestného poriadku.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa dovolacieho súdu sa Okresný súd Trnava v rozsudku z 2. februára 2012

sp. zn. 30 T 50/2009 ustanoveniami § 2 ods. 10 a 12 Tr. por. a Krajský súd v Trnave v uznesení zo 4. októbra 2012 sp. zn. 6 To 37/2012 ustanovením § 317 ods. 1 Tr. por. dôsledne riadili.

Niet sporu o tom, že za dôkazy získané zákonným spôsobom možno v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 119 ods. 2 Tr. por. považovať aj dôkazy získané na základe ustanovení zák. č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. V posudzovanej veci však námietky uvedené v dovolaní nie sú opodstatnené. Na predmetný prípad nemožno aplikovať rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 61/2012, na ktoré poukazoval dovolateľ. Cieľom krátkodobého sledovania v tejto veci bolo zadržanie páchatel'ov. Toto sledovanie nebolo zamerané na zaistenie dôkazov o trestnej činnosti, ale išlo o zadržanie podozrivého a jeho odovzdanie vyšetrovateľovi, preto možno považovať postup polície podľa ustanovení zákona o polícii za zákonný.

Iná situácia je však v posudzovanej veci, pretože ako vyplýva z dokazovania a svedeckých výpovedí samotných príslušníkov kriminálnej polície (tzv. operatívco), cieľom sledovania obvineného bolo zadováženie dôkazov. Konkrétne svedok J. M. na hlavnom pojednávaní 25. októbra 2011 uviedol, že boli inštruovaní J. K., ktorý celú akciu riadil, že E. H. má mať u seba drogy a cieľom ich akcie bolo zadovážiť dôkazné prostriedky. Príslušníci kriminálnej polície už pred samotným zásahom voči E. H. disponovali informáciou, že prakticky skoro každý deň predáva drogy v Trnave na Prednádraží. Z toho dôvodu sú úvahy oboch nižších súdov správne, keď usúdili, že v danom prípade mali orgány činné v trestnom konaní postupovať už podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku a nie podľa ustanovení zákona o policajnom zbore.

Z uvedeného možno rezultovať záver, že postup polície v posudzovanej veci bol nezákonný, čím došlo k zmareniu použiteľnosti takto získaných dôkazov v trestnom konaní. Od tohto úkonu sa potom odvíjalo celé dokazovanie v prípravnom konaní, a preto správne postupovali oba nižšie súdy, keď považovali takto získané dôkazy za nepoužiteľné v trestnom konaní. V konečnom dôsledku to znamená, že dovolací súd žiadne porušenie zákona v konaní pred nižšími súdmi nezistil.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že dôvod dovolania predpokladaný ustanovením

§ 371 ods. 3 Tr. por. evidentne nebol splnený, a preto podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením dovolanie ministra spravodlivosti odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. septembra 2013

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová